

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 236 (4634)
17 ОКТЯБРЬ 1981 г.
ШАНБА
Газета 1966 йил 1
июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«БИЗ ҲАМ ПАХТАКОРМИЗ!»

ЎЗБЕКИСТОН ПОЙТАХТИ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ ДИЛ СЎЗЛАРИ АНА ШУНДАЙ. ТОШКЕНТЛИКЛАР РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ВА ҲУКУМАТИНИНГ МУРОЖААТИГА АМАЛИЙ ИШ БИЛАН ЖАВОБ БЕРИБ, ПАХТАКОРЛАРГА ЯҚИНДАН МАДАДКОР БЎЛМОҚДАЛАР.

• Тошкентликлар пахта далаларида

«ОҚ ОЛТИН» ЧАНОҒИ — ФАХРИМИЗ

Ҳар бир корхона коллективи ўзи тайёрлайдиган маҳсулотни элга манзур қилиш учун астойдил ҳаракат қилади. Қалб кўрини, пешона терини тўкиди. Бизда ҳам шундай! Корхонамиз ташкил топишга неча ўн йиллар бўлган бўлса, унинг меҳнаткашлари меҳр қўйиб тайёрлаётган чинни асбобларда мамлакатимиз, халқимиз фахри ва ифтихори бўлган «оқ олтин»нинг очилиб турган чаноғи акс этган.

«Бизда бир имтиёз бор — у ҳам бўлса қийинроқ жойда бўлиш, олдидан бориш, ўнлаб кўрсатиш, бошқаларни эргаштиришдир». — Корхонамиз коммунистларининг кучи кеча бўлиб ўтган очик партия мажлисида республикамиз партия ва ҳукумати томонидан республика коммунистлари, колхозчилари, совхоз ишчилари, меҳнаткорлари, кишлоқ хўжалиги раҳбарлари ва мутахассислари, барча меҳнаткашларига қарата Мурожаати муҳокама этилди. Доҳий В. И. Лениннинг коммунистларга қарата айтган ҳамда республикамиз партия ва ҳукумати томонидан Мурожаатда қайта этилган ана шу оташин сўзлари корхона коммунистларининг доимий шiori бўлиб қолмоқда.

Ҳозир республика-

мизнинг пахта далаларида етиштирилган ҳосили жуда тез бўлсада, унинг бир граммни ҳам несобуд қилмай йиғиб-териб олиш ва давлатга топшириш ҳар бир кишининг кундалик шон-шарафи иши бўлиб турибди. Республикамизнинг 6 миллион тонналик улкан «оқ олтин» хирмонини уюшда заводимиз коллективи ўзининг муносиб ҳиссасини қўшаётган. Октябрь ойи бошланиб коммунистлар, колхозчилар, совхоз ишчилари, меҳнаткорлари партиясиз меҳнаткашлар қалб амри билан пахта далаларида отланганлар.

Бугунги кунда корхонамиз меҳнаткашларидан ташкил топган 160 кишилик ҳашарчилар отряди заводининг директори ва ўринбосари коммунист Хамидулла Ғафуров раҳбарлигида пойтахт облатинида Бўна районидан Хамза номли колхозда ярим ойдан бундан фидокорона меҳнат қилимоқда. Корхона партия, касабасоюз, комсомол ташкилоти ва маъмурият таҳфата сайин ҳашарчилар ҳузурида бўлиб, улар ўртасида олиб борилаётган йиғим-терим мусобақасига яқин ясаб, илгирларин рағбатлантириб турибди.

Кеча корхона директори А. Иброҳимов, партия ташкилоти секретари Ш. Пулатов,

касбабасоюз ва комсомол ташкилоти вакиллари иборат гуруҳ пахтакорларга мадад бераётган ҳашарчилар ҳузурида бўлиб қайтди. Биз у ерда зарбдорона меҳнат намуналарини кўриб ҳурсанд бўлдик. 160 кишилик ҳашарчилар бригадаси Шамсиддинов ва Абдувалиқ Каримов раҳбарлигида инкита бригадига бўлиниб, меҳнат қилиш-япти. Уларнинг ҳафталик меҳнатлари яқин ясалди. Илгир бригадалар коллективига 400 сўм пул мукофоти, чинни идишлар комплекти, йиғим-терим пешкадаларидан яна беш кишига 30 сўмдан пул ва чинни бўймлар комплекти совға этилди.

Шунинг қувончилиги, ишлаб чиқаришда бўлганлар бу ерда ҳам коммунистлар раҳбарлигида пойтахт йиғилишти. Пахта йиғим-терими мавсумини ушшоққил билан ўтказиш мақсадида ўн коммунистлар иборат партия гуруҳи ташкил этилган. Корхонамизда ишлаб чиқариш узлуksиз график асосида йўлга қўйилган. Унинг меҳнаткашлари шанба ва яқшанба кунлари Ўрта Чирчиқ районидан Свердлов номли колхоз далаларида етиштирилган «оқ олтин» ҳосилини йиғим-териб олишда қўмақлашмоқдалар.

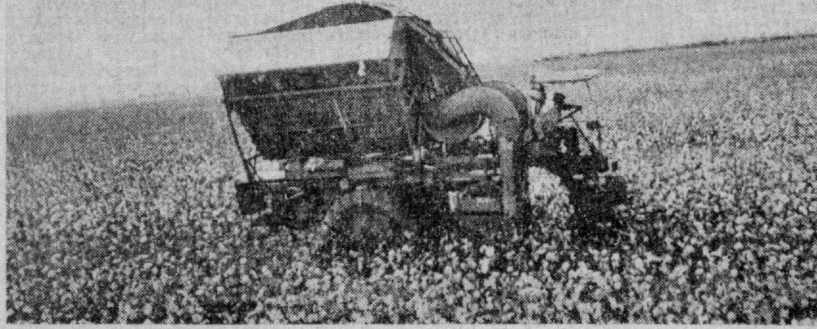
БУГУН

корхона автобусига тушган қирқ нафардан ортиқ чиннисоз яна оташиндаги колхоз томон йўл олди.

Партия ва ҳукумати мизнинг биз, меҳнаткашларга қарата Мурожаатига жавобан, республикамизнинг 6 миллион тонналик «оқ олтин» хирмонини тўла-тўқис уйғунга қадар дала меҳнаткашлари билан ёма-ён туриб ҳамкорлик кўрсатамиз! Корхона коммунистларининг очик катнашчилари ана шундай қарорга келишди.

Бугунги кунда пахта далаларида бўлганидек, корхонамизнинг ҳар бир ишлаб чиқариш участкаси зарбдор меҳнат фронтига айланган. Ҳар бир ишчи кундалик нормадан ошириб маҳсулот тайёрламоқда. Чиннисозлар тўққиз ой мобайнида планга қўшимча равишда қариб 230 минг сўмлик маҳсулот реализация қилишга муваффақ бўлдилар. Улар КПСС Марказий Комитетининг Октябрь Чақириқларига жавобан; йиллик планга қўшимча равишда 300 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиш мақсадида олтин социалистик мажбуриятларини ўлдирди. Октябрь Социалистик революциясининг 64 йиллиги байрамга бағишлаган аҳд қилдилар. Чиннисозлар ҳар сафаридек, берган сўзларига содиқ қолиб, бу юксак марраларини ҳам эгаллайдилар.

Э. ОРИПОВ,
чинни заводи касабасоюз комитети раиси.

Тошкент облатининг Ўрта Чирчиқ районидан Оқунбобоев номли колхоз далаларида.

ЮГОСЛАВИЯЛИК МЕҲМОНЛАР

Тошкент облати касабасоюзлари Советининг тақдирини буюн Югославия Социалистик Федератив Республикаси Социалистик касабасоюзлари шахар Советининг касабасоюз делегацияси 15 октябрда Тошкентга келди.

Делегацияга касабасоюзлари шахар Советининг раиси Сокол Си-

мовски бошчилик қилмоқда.

Шу кунги югославиялик меҳмонлар Оқунбобоев номли колхознинг меҳнат ва жанговар шукрат музейини кўридилар. Тошкент районидан Ленин номли колхоз раёвонеси ва колхоз касабасоюз комитетининг аъ-

золари билан учрашдилар.

Кеча Тошкент облати касабасоюзлари Советининг раиси, ВПСР аъзоси А. В. Брайлов ҳузурда сўхбат бўлди. Делегация Тошкент трактор заводида, «Тошкент» комбинатда бўлиб, ишлаб чиқариш цехлари, стадионлар, маданият саройларини

кўздан кечирди, ишчи коллективлари билан учрашди.

Биродарлашган Скопле шаҳридан келган меҳмонлар Тошкентда бўлган вақтларида шахарнинг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирдилар, облати касабасоюзларининг фаолияти билан танишдилар, облати касабасоюзлари активининг ишда иштирок этадилар.

ШАРҲЧИ
САТРАЛАРИ

АҚШ президенти Р. Рейган Америка стратегик қурол-яроғларини янада қўлайтиришининг аниқ программасини эълон қилди. Кейинги ўн йил ичида энг катта бўлган бу программа 100 та янги, яна ҳам кучли «АХ» қитъаларо стратегик ракета, 100 та янги «В-1» стратегик бомбардировкачи самолётларини қуриш ва жойлаштириш, маъжуд бомбардировкачи самолётлар ва суи ости кемаларида қанотли ра-

ТИНЧЛИККА ТАҲДИД

кеталар жойлаштириш, янги «Трайден» суи ости кемалари флотини қўлайтириш ва уларни бирмунча катта ва аниқ баллистика ракеталар билан таъминлашнинг кўзда тутилади.

Рейган маъмурияти ишчи шундай тасаввурларни қўйди, ки унинг программасининг тинчликни муштахкамлашга ҳамда «қурол-яроғлар устидан контрол қилиш» тўғрисидаги Америка-Совет музокараларини ў-

казишга ёрдам берадими. Бундан ҳам разили, асоссиз уйдирмалар бўлиши мумкинми! Аксинча, Оқ уйнинг программаси халқаро вазиятни нормаллаштириш, стратегик қурол-яроғларни чеклаш тўғрисидаги музокараларни давом эттириш йўлидаги куч-ғайратларга жиддий ғоса вужудга келтирди. АҚШ ана шу музокарада «эуравоник» позицияларидан туриб иш қуришни истаётганини нишам қилмоқда.

Аммо шу асосда Совет Иттифоқи билан самалар мулоқот ўтказиш мумкинми! СССР ядро қуралининг исботи АҚШнинг устуниги томон ўзгартирилиши йўл қўймайди, деб Рейган ҳукумати бир неча марта огоҳлантирди.

Вашингтоннинг янги ҳарбий программаси халқлар тинчилиги ва ҳафсизлигини жиддий таҳдида қилмоқда, ядро моҳираси ҳавф-хатарини қўқайтирмоқда. Бу программа Америка ми-

литаристик доираларининг ҳарбий устунилик қилиши, уларнинг бутун дунёдаги империалистик мушаккамлаш йўлида урунчишларини акс эттиради. Ана шу ҳарбий-сановат комплексига яна қанчадан-қанча бўйим фойда келтирса, Америка солиқ тўловчилари учун жуда катта қўшма-қўшма 5 йил ичида тахминан 180 миллиард долларга тушади. Шунинг учун

«ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИГА

ОКтябрь ойининг иккинчи ярми бошланди. ЎЗБЕКИСТОН ПАХТАКОРЛАРИ БИШИНЧИ МИЛЛИОН ТОННА ХИСОБИГА ҲАМ АШЕ ТОПШИРА БОШЛАДИЛАР. ОКтябрийннинг биринчи ярмида РЕСПУБЛИКА БУНЧА 2 МИЛЛИОН ТОННА ПАХТА ТАЙЁРЛАНДИ.

15 ОКтябрь кўни РЕСПУБЛИКА БУНЧА 98.041 ТОННА ПАХТА ТОПШИРИЛДИ. АНА ШУ ХОСИЛНИНГ 70.464 ТОННАСИ МАШИНАЛАР ЁРДАМИДА ТЕРИБ ОЛИНДИ. ШУ КУНИ 6.803 ТОННА МАВСУМ БОШИДАН БУЕН 216.647 ТОННА ҚИММАТБАҲО ИНТИЧКА ТОЛАЛИ ПАХТА ТАЙЁРЛАНДИ.

Кунлик ўсешда Хоразм, ҚҚАССР, Жиззах, Самарқанд деҳқонлари пешқадамлик қилишмоқда. 15 октябрь кўни Хоразм облатида Ийлик, 2.57, ҚҚАССРда 2.50, Жиззах облатида 2.45, Самарқанд облатида 2.40 процент миқдо-рида пахта тайёрланди.

Топкент облатида шу кунги 1.10 процент, мавсум бошидан бери 101.12 процент пахта тайёрланди.

Мавсум бошидан бери пахта тайёрлаш планини Бухоро облати 87.19, Сирдарё облати 78.19, Жиззах облати 77.77, Қашқадарё облати 76.20, Наманган облати

72.31, Фарғона облати 69.88, Сурхондарё облати 68.73, Андижон облати 59.26, Хоразм облати 53.41, ҚҚАССР 43.58 ва Самарқанд облати 43.02 процент бажарди.

Республикамиз бўйича бир кунда 1.68 процент, мавсум бошидан бери 68.24 процент «оқ олтин» тайёрланди.

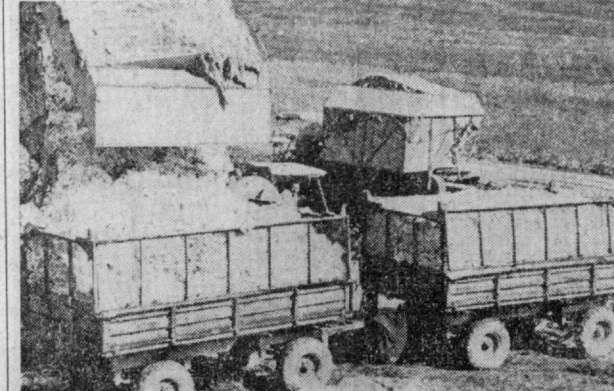
БУХОРО ВА САМАРҚАНД САФАРИ

БУГУН

Ўзбекистон комсомол Марказий Комитетининг ташаббуси билан тузилган махсус агитация поезди Бухоро облатининг пахтакор хўжаликларини бўйлаб сафарини бошлади. Тошкентлик олимлар, маданият ходимлари иборат бўлган поезд катнашчилари Ногои, Бухоро, Пешку районларининг «оқ олтин» усталарига маданият хизмат кўрсатдилар.

Поезда Меҳнат Қизини Байроқ олдони ўзбек давлат филармониясининг санъаткорлари ака-ука Вахобовлар, Андижон филармониясининг хонанаси Сапоаб Қадирова ва бошқалар бор.

Агитация поезди келгуси ҳафтада ўзининг сафарини Самарқанд облати бўйлаб давом эттиради.

Пойтахт облати пахта далаларида. Суратда: Пискент районидан Пискент совхозининг 2-бўлимида «оқ олтин» йиғим-терими. М. Нуридинов фотоси.

• Шу куннинг мавзусига Ҳосил тўла сақлансин

• ТОШКЕНТЛИКЛАРНИНГ ҚИШКИ ДАСТУРХОНИ ТУКИН БУЛИШИ
УЧУН • ОМБОРХОНАЛАР ШАЯ БУЛСИН • ҲОСИЛ НОБУД
БЎЛМАСЛИГИ КЕРАК

«Озиқ-овқат программасини муваффақиятли амалга ошириш мақсадида... тармоқлар-аро иқтисодий алоқаларни тақомиллаштириш, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш-ни қўлайтиришда уларнинг ўзаро ҳамкорлигини пухта ташкил этиш, маҳсулотни сақлаш, ортини ва тушириш, қайта ишлаш ҳамда истеъмолчига етказиб беришни яхшилаш пухта ташкил этилсин».

(«СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари»дан).

Бу йилги ёзнинг тўққиз ҳосил тракторчилар ва комбайнчиларнинг, деҳқонларимизнинг шикоятли меҳнати, ташвишли кун ва туналари натижасидир. Республикамиз сабзавот тайёрлаш бўйича план ва социалистик мажбуриятларини бир мунча ошириб бажарди. Шу босқинчи эндиликда уларнинг қишлоқ сақлаб қўйиш ҳақида тажрибали қилиш керак. Сабзавотлар, энг биринчи навбатда картошка, бизнинг иккинчи номимиз. Йиғиштириб олинган ҳар бир килограмм маҳсулотни ташиниш, қайта ишлаш, сақлаш вақтида исроф бўлишига йўл қўймаслик, ишнинг қўзғилиб асраш тайёрлов, савдо ташкилотларининг бурчи. Бутун бир конвейернинг бўйинлари ҳисобланувчи ана шу босқинчилар аниқ, пухта, бекам-кўст ишлаши керак.

«Ташкилдоо» в о ш ч бирлашмаси коллективи етиштирилган ҳосилни тайёрлаш, узоқ мuddатга жамғаришни яхшилаш мақсадида моддий-техника базасини кенгайтирди. Шаҳар мева-сабзавот комбинатларида совутиш унсусналари бўлган омборхоналар ҳажми юз минг тоннага етказилди, қўшма оғир иш жараёндари механиш-циллаштирилди, пивзани сортларга ажрат-

диган эксперименталь мослама монтаж қилинган.

Келинг, бутун колхоз бозорлари ва сабзавот магазинларига бир назар ташлайлик. Биринчисининг пеш-тахталарида ранг-баранг, яхши сақланган, яхши товар қўйнишига эга бўлган сабзавотлар ва мевалар тўлиб-тошган. Иккинчисининг пештахталарида камбағал сабзи, лавлаги, сифатли помидорларни олд-сонда учратасиз. Бу бозорларда нархнинг кўтарилиб кетишига, олибсатарликнинг пайдо бўлишига йўл очилди-ку.

Энди фактларга мурожаат этайлик. Улар ҳозирча кишини қўнғиртирди. «Ташкилдоо» бирлашмаси бўйича сабзавот тайёрлаш 9 октябрга қадар 1979 йилда кўридан бўлган 500 тонналик пивз омборхонаси қурилиш зарур материаллар йўқлиги сабабли тўхта-тиб қўйилган. Контейнерлар, ёғоч таралар тайёрлаш ишлари ёмон аҳволда. 86 та кўтар-гич-транспорт жиндоз-ларидан фақат 68 тагина ишга яроқли ҳолга келтирилган. 3-мева комбинатида вентиляция ва компрессорли совутиш мосламалари, картошкани қандоқлаш линияси ремонт қилинган.

Бундай аҳволни келиб чиқишига маҳсулотни ташинишда ҳамон йўл қўйилаётган исроф-гарчиликка эмас, балки омборхоналарнинг уларни қабул қилишга етарли даражада тайёр эмаслигига ҳам сабабдир. Нўмладан, 4-мева-сабзавот комбинатида қанчалат рмонит ишларининг фақат ярмигача бажарилган. 1-мева комбинатида 1979 йилда кўридан бўлган 500 тонналик пивз омборхонаси қурилиш зарур материаллар йўқлиги сабабли тўхта-тиб қўйилган. Контейнерлар, ёғоч таралар тайёрлаш ишлари ёмон аҳволда. 86 та кўтар-гич-транспорт жиндоз-ларидан фақат 68 тагина ишга яроқли ҳолга келтирилган. 3-мева комбинатида вентиляция ва компрессорли совутиш мосламалари, картошкани қандоқлаш линияси ремонт қилинган.

Раҳбарларнинг бундай масъулиятсизлиги, моддий базани сабзавот маҳсулотларини қабул қилиш ва сақлашга етарли даражада тайёрлашга лаёқатсизлиги туфайли етиштирилган ҳосилнинг кўп қисми истеъмолчиларга етиб бормайди. Масалан, Хамза районининг улғуржик-чакана савдо илораси омборида оқин жойта сақланган 6 тонна помидор, 1.5 тонна наровот нобуд бўлган. Октябрь, Собир Раҳимов районларининг улғуржик-чакана савдо илораларига қарашли омборхоналар ва картош-нахоналарда сақланган маҳсулотнинг сифати, «товар қўйниши» ҳақида қанчал гап бўлиши мумкин.

Бу муҳим ишни фақат кишиларга жазо чоралари қўлаш билан йўлга қўйиб бўлмайди. Балки етиштирилган бор ҳосилни санлаш учун ишчи пухта ташкил этиш, топширилган иш участкаси учун ҳар бир кишининг маъсулиятини ошириш муҳим давлат аҳамиятига эга ишлар. Ишлаб чиқаришдан барча маҳсулот халқ фаровонлигига хизмат қилиши керак. Партия бизни ана шунга даъват этаётган.

О. КОСТИКОВА.

кат ташқи ишлар министрлиги ўз ахборотларида Америка сёвети «халқларнинг тинчлиги ва ҳафсизлигига таҳдид таътидан бирдан-бир ошқорча манбадир» деган ҳулосага келдилар.

Вашингтоннинг янги ҳарбий программалари СССР олға сурган ва 80-йилларга мўлжалланган Тинчлик программасининг мутлақо ақсидир. Жаҳон халқлари АҚШ дало дало талбаларининг режаларига йўл қўймайди, деб баралла айтмоқдалар.

И. АБЛАМОВ,
ТАСС шарҳловчиси.

қат ташқи ишлар министрлиги ўз ахборотларида Америка сёвети «халқларнинг тинчлиги ва ҳафсизлигига таҳдид таътидан бирдан-бир ошқорча манбадир» деган ҳулосага келдилар.

Вашингтоннинг янги ҳарбий программалари СССР олға сурган ва 80-йилларга мўлжалланган Тинчлик программасининг мутлақо ақсидир. Жаҳон халқлари АҚШ дало дало талбаларининг режаларига йўл қўймайди, деб баралла айтмоқдалар.

ЭРТАГА — ОЗИҚ-ОВҚАТ САНОАТИ ХОДИМЛАРИ КУНИ

Ойша Хамерова «Эртоқ» кондитер фабрикасининг илгор ишчиларидан ҳисобланади. Унга «Коммунист» меҳнат зарбори унвони берилган. Бу илгор ишчи озиқ-овқат саноати ходимлари кунини вақтдан ўзиб меҳнат қилиб кутиб олаётган. У смена топшириқларини мунтазам орти билан адо этиб, ало сифатли маҳсулот ишлаб чиқараётган.

Суратда: илгор ишчи О. Хамерова.

Тошкентнинг яқинида бўлиши

РЕСПУБЛИКА БОШ КЎРГАЗМАСИДА

ЎЗБЕКИСТОН КЎЗГУСИ

Республика Халқ Хўжалиги Ютуқлари ниставасини ифодали қилиб Ўзбекистоннинг муносиб кўзгуси дейиш мумкин. Бош кўргазманинг асосий, қишлоқ хўжалиги, капитал қурилиш павилонлари серкўш ўлкасининг барча бойликларини ҳақида ёрқин тасаввур беради.

Бу ердаги сон-саносиз стендларда 20 мингдан зиёд эконат техникаси, Азияда қишлоқ хўжалик техникасида лойик эконатлар киши дунёсининг жалб этади. Тўрт қаторли «Т-28Х4М» мар-кали янги трактор қўйнидагина намо-нишга қўйилган янги эконатлардир. 1983 йилда оммавий равишда ишлаб чиқариладиган янги трактор чиндан ҳам барча меҳнаткорларга манзур бўлади.

Бош кўргазманинг умумий майдони 20 гектардан иборат бўлиб, унда 140 хил довархат ва гул бақ уриб ўсиб етиб-ди. Бутун бағри ҳам ором оладиган табиат масканидир.

• МУЗЕЙ ЗАЛЛАРИДА

ҲАМИША ҚИЗҚИШ УЙФОТАДИ

Тошкентдаги «халқ амалий санъати музейи ўзига ҳослиги билан ажралиб туради.

Бу музейни зиёрат қилувчилар орасида чет эллардан келётган туристларнинг учратиш мумкин. Йиғиндагина Ав-гонистон, Япония, Куба, Бразилия, Мексика, Венгрия, Чехословакия, ГДР мамлакатларининг туристлари бу ерда бўлишди.

Шу йилнинг ўзида музейни зиёрат этган томошабинларнинг умумий сон 103 мингга яқинлашиб қолди. Залларда ҳақмаси бўлиб 5 минг эконат намо-ниш этилмоқда. Йиғинда уларнинг сафи-дан Хоразм, Сурхондарё, Андижон, Бухоро облатларидан келтирилган модир буюмлар ўрин олди.

• ТОШКЕНТ ТЕАТРЛАРИДА

ХҲҲА НАСРИДДИН САҲНАДА

Тошкент оперетта театри коллективи ўз томошабинлари дунёга яна бир янги саҳна асарини тақдим этиди. Бу совет ёзувчиси С. Соловьевнинг асари асоси-да саҳналаштирилган «ХҲҲА Насрид-дин» асаридир. Спектаклга ўзбек ком-позитори Эмоми Содиқов музика баста-лаган. Ростовляк истеъдодли санъат-кор Кирилл Васильев унга режиссёрлик қилган.

Саҳна асарига роҳларини икки еттишда театрнинг энг қўбилиятли артистлар банд бўлмоқдалар. Томошабинлар ёқим-ли музика оханглари садосида шўх ва мутубибли воқеаларни ҳузув қилиб кў-радилар.

• УМРИ БОҚИ ДЎСТЛИК

ҚОРАҚАЛПОҚ САНЪАТИ НАМОЙИШИ

Ўзбекистон Давлат санъат музейи ҳар кун томошабинлар билан гавжум бўлади. Азияда қишлоқ кунлари бу ерда санъат ишчибозларининг жулда кат-та оқини қўйиш мумкин.

Эртанги яқшанбада санъат қасрида Қорақалпоқистон тасвирий ва амалий санъатига доир катта кўргазма намо-ниш этилади. Унда эллидан ортиқ мўйилда устасининг асарини томоша қилиш мумкин.

монгу газеталарда

• Унинг чакриқ Совет Социалистик Рес-публикалари Иттифоқи Олий Советининг олтин-чи сессиясини 1981 йил 17 ноябрь кўни Москва шаҳрида чакриқ тўғ-рисида СССР Олий Со-вети Президиумининг Фармони эълон қилин-ган.

• Республикамиз со-хибдорлари ва сабз-воткорлари катта меҳ-нат, галабасини қўлга киритдилар — давлатга сабзавот, картошка, по-д.

○ Чин инсон бўлсанг — муҳаббатли бўл.
Биронинг қалбига сенга нисбатан муҳаббат
ёки адоват борлигини билмоқчи бўлсанг, ав-
вало ўз қалбингга бон. Агар қалбингда унга
нисбатан муҳаббат бўлса — муҳаббат, агар
адovat бўлса — адоват туғилади.

○ Дунёда дўстсиз яшасанг, лашингину,
аммо жонинг, ҳасадчи ва дағдасалар билан
дўст туғинма.

○ Хикоят: Бир донишманддан сўрашди:
— Фейлатвор нима? Одамлар қандай
одамини севишадиган, қандай одамга
билан қарашади?

Донишманд жавоб берди:
— Кимки бадфел ва бадқовон бўлса,
ҳамма унга душманга қарагандек назар би-
лан қарайди. Кимки хушфел ва хушбаво
бўлса, ҳамма уни ака-укасидек севади.

○ Яна бир хикоят: Одамлар Абу Наср Фо-
робийни бозор даҳасида учратиб қолиб, сў-
рашди:

— Айтгинчи, одам боласи қай ҳолатда ўз
истагига қониқмайди?
Абу Наср айтди:

— Касал бутунлай тузалиб кетмагунча,
таом лаззатини билмайди. Ошиқ висол дам-
ларига етмагунча, қарор тополмайди. Чин ин-
сон боласи душмандан қутулмагунча, эркин
нафас ололмайд.

Одамлар яна сўрашди:
— Инсон боласи қай ҳолатда яхши лаззат
олади?

Абу Наср жавоб берди:
— Оғир дарддан тузалган одам ҳаёт лазза-
тини билади. Севиш-муҳаббат истироҳини че-
каб, айрилиқ дardини тортган одам муҳаббат
қадрига етади. Кимки ҳаётда кўп азият чекиб
бахта эришса, у ўз бахтини шунча кўп э-
зозлайди.

Байт:
Сен ҳаётда гоийбона бахтсаодат излама,
Измама, токи сени тоғини
адолат, излама.

○ Муҳаммад Юсуфий ўзининг «Анвори
хикмат» («Хикмат нурали») китобда айта-
ди:

— Сендан ур сўрасалар, қабул қил. Одоб
ўргатсалар, қулоқ сол. Биров одоб ўргатса,
ўргатмаган киши ҳайвон, ур сўраса, қабул
қилмаган киши шайтондир.

○ Муҳаммад Юсуфий яна шундай дейди:
Иодонлардан узоқлашиб, оқиллар билан
ҳаминиши бўл. Нодон билан айшу ишратда
бўлганда кўра, оқил билан ҳам-қулфатда
яшаш маъқул. Икки тоғфа кишидан ран-
жир керак: биринчиси — мол тулбаб ўзи са-
ган, иккинчиси — илм ўқиб амал қилмаган.

Байт:
Нодон суҳбатига
эсинг бир оним,
Додо кўлфатига
фиқидир жоним.

○ Аншуров Ойил айтди:
— Яхшилар збиратига боришни одат қи-
линг. Улар кишиларга муҳаббат назари би-
лан қаранг. Яхши одамларни яхшилик би-
лан ёд этинг. Ҳар бир нарсани текширма-
дан туриб, ҳар кимнинг гапига ишонаверманг.

Ростга ҳам, ёлгонга ҳам қасам қилишга ўр-
манг. Ҳоқоннингизни номдорлардан эмас,
мардлардан сўранг. Фарзандларингизни са-
ботқотли бўлишга ўргатинг. Умидли одамини
ноуимд қайтарманг. Одамларга қўлдан ке-
лганча яхшилик қилинг.

○ Аншуров Ойил ҳузурда бўлган одам-
лар сўрашди:
— Вафодор дўстларни қандай тутини не-
ран?

Ойил айтди:
— Вафодор дўстлардан ҳеч қачон кўнгил
узмаг. Бой бадавлат бўлган вақтингда
муҳтож дўстларингизга ердан қилинг, чунки
вақти келиб сизнинг ҳам уларга ишнингиз ту-
шад.

○ Хикмат: Дарё қуриб қолмаслиги учун
кишларга сув юбориб туради.

○ Ривоят: Буюк бир донишманд бор эди.
У эл-юрт ҳам-ташвишда кеча-кундуз ҳаёл
суриб, улуғвор ишлар қилар эди. Унинг га-
пимлари — душманлари доим донишманд-
нинг пайини қирғиб, айбини қидириб юришар-
ди. Лекин донишманд бунга парво қилмай, ўз
элнга кўп наф келтириб, бахтиёр эди.

Одамлар шу ақлли донишманддан сўрашди:
— Сиз душманини қандай ўйлайсиз?... Душ-
манини дўст қилиб бўладими?

Донишманд жавоб берди:
— Душман илганга ўхшайди. Ўрмалаб тун-
да бағринга қирадида, кўсинга қучча бўли-
б ётиб олади. Ҳушёр тортиб, уйғонсанг,
уни қўриб секинлаб кетасан. Чақмайди, дей-
ли, лекин қанқандан ҳам ёмон таассурот
қолдиради. Шунинг учун душмандан доим қўри-
ниб керак. Агар душманини дўстлик қила
бошласан, ундан шубҳалан. Илони қўйини
да сақласан, қачондир заҳар қотил тишин
қўйида. Душманини дўстга айлантириш де-
санг, заботинг ширин, фелтинг музқоним,
идронинг хушёр бўлсан. Зеро, илон дўстини
ўзгартирган билан қалбни аслича қолади.

Байт:
Илон — илдоринг, ташласа ҳам дўст.
Душман — душмандинг, асло бўлмас дўст.

○ Хикмат: Яхшилар гўзал гулга ўхшайди,
уни ҳар бир кўз мафтун бўлиб, ҳар бир қўл
узиб олгиси келади.

○ Хикоят: Бир борбон ўз боғи-хёбонига
турфа гуллар ёстирди. Гулларга бол арнлар
гулгон уйнаб қўйишарди, яйрашарди, қуш-
лар бу гулшанга келиб сайрашарди. Борбон
ҳаммасидан хурсанд эди. Қушлардан бир кун
боғи-хёбонига «хирллаб» бир тўғиз кириб
келди. У хуноқ тумшуги билан гулу-гулзор-
ни пайхон қила бошлади.

— Эй ахлоқ! — деб турғиз-ҳассасини кўтар-
ди борбон, гулзорни мең қанча меҳнат билан
яшнатдим-у, сен нега ҳаром тумшугинг билан
уни пайхон этпасан?

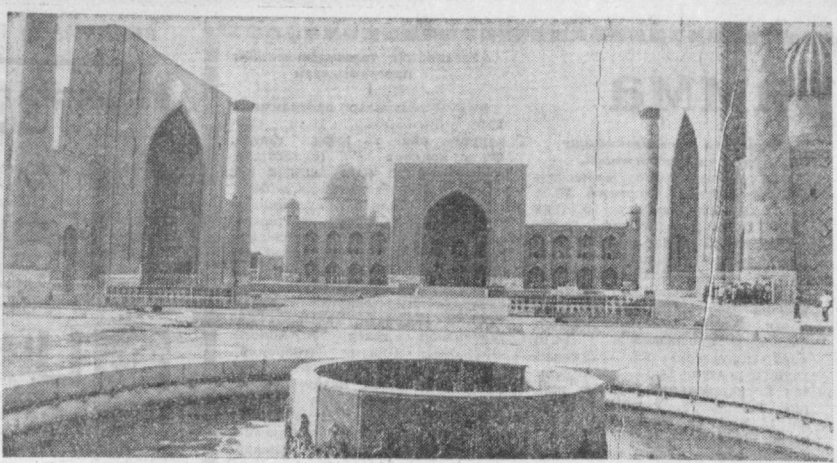
— Одатим шу! — деди тўғиз пўнгилаб,
— мен шундай тарбия қўрганман...

— Тарбия берганинг паларига минг
лаънат! — деди борбон жингибйорон бўлиб.
— Шунинг учун исминг тўғиз экан. Сенга
гулзорда урин йўқ. Йўқол бахот!

Борбон турғиз-ҳассаси билан тўғизни гул-
зордан зўрга қувиб чиқарди, лекин тўғиз
яхши гулларни пайхон қилишга улуғворган
эди, чунки у тўғиз эди. Борбон ҳасрат-нало-
мат чекиб қолди.

Байт:
Гуллар хуш бўй таратур, яхшилар бог
яратур,
Тўғизлар кириб келиб, дилларда доғ
яратур.

Тўғиз РАСУЛОВ тайёрлаган.

Найқошу меъморларнинг гул қўллари билан бунёд этилган тарихий обидалар л-л-л товланиб,
чиroyини кўз-ўз қилмоқда.
СУРАТДА: Самарқанддаги Регистон майдонининг умумий кўриниши. М. Нуриддинов фотоси.

Болалар сўзлаганда

ЖАВОБЛАР
— Ойинг кимай!
— Муассар.
— Фанлийингчи!
— Билмайман.
— Қаерда турасизлар?
— Уйда!
— Узинг-чи!

Тинч ўтиролмай, ҳа-
деб қимирлайверган
Солита ақас қўлнинг
ғайси келиб деди:

— Мундоқ бизга ўх-
шаб тинч ўтирсанг-чи,
мунча қимирлайсан!

— Узинг-чи!
— Нима қилди!
— Узингнинг озгинг ҳа-
деб қимирлайверса
майлми!

СОВУҚДА
Ҳовлида ўртоғи билан
уйнаётган ўғлига онаси
деди:

— Ҳой, бу совуқ би-
лан ўйнашма, шамоллаб
қолсанг-а, қани дарров
уйга кир-чи.

— Угли ҳовлидан туриб
жавоб қилди:
— Мен совуқ билан
уйнамапман, Селм
билан ўйнапман.

КОРОВУЛ
Салим ана бошдан
қайтган биқилдоқ қиз-
часини гапга тутди:

— Ҳўш қизинг, сиз-
ларга ширин-ширин о-
қатлар қилган хола ким
бўлади!

— Ошпаз холам бўла-
ди.

— Ҳар хил ўйинлар-
ни, қўшқарни сизлар-
га ким ўргатади!

— Музикани опамиз.
— Ҳўш, боғча опам-
га сизларга ким бўла-
ди!

— Боғча опамларми!
Ҳм... сизларга қоровул!
ҲАБИБ РАҲМАТ.

Биласизми? ЭЛЛАР ВА ТИЛЛАР

Ер юзиде халқларнинг
сонидан тиллари кўпроқ.
«Дунё халқларининг ат-
ласида» маълумот-
ларга кўра, планетамиз-
да 1300 халқ, элал бўл-
гани ҳолда, тилларнинг
сони 3 мингдан ортиқ-
дир.

Англия, АҚШ, Канада
ва Австралияга ўхшаш
маънавият гражданлари
ассосан инглиз тилида
сўзлашсалар, Суданда
117 тилда, Конгода 500,
Индонезияда 250, То-
года 40 тилда сўзлашади-
лар.

ТЎР ТЎҚИНГ
Кейинги ақтларда
Швецияда эркаклар
орасида янги бир на-
сага ишқибозлик аж-
оляпти: улар тўқини
урганишарди. Ян Вер-
нер икки фарзандини
отаси, у шундай дейди:

— «Тўр тўқини кундайлик
ҳаётда бўладиган ик-
кичи тартибларини
унуттиради. Илгарилар
асабим бузилса, дер-
ров папироса ёки ич-
киликка ёпишардим.
Энди бўлса, тўр тўқин-
га киришаман ва бер-
ча ташвишларим унута-
ман».

ПАЗАНДА
МАСЛАҲАТИ
Масаллик: Бир кило
гурчуга — 300 грамма
нўхат, 300 грамма қиз-
дирилган ёғ, 40 грамма
туз, 300 грамма пизё, 1
кило сабзи ва доривор.
Нўхат сувада 8 соат,
гурчу сса 10 минут иви-
тилади. Қиздирилган

Шанба Оқшоми

Ф А Р И Ш Т А

(ЭТЮД)

Э РТАКЛАРДАГИ
хурлиқ фаршам-
таини ким орзу қил-
майди дейсиз. Мен
ҳам доим орзу қилиб
юрдим. Ниҳоят уни
қуришга муассар бўл-
дим. У хонадонимга
основу фалакдан қан-
доқ қочиб келмади. У
ёшиқдан келин сифа-
тида йимнаиб, қимти-
либ кириб келди...

Тоғ. Фаршам қан-
чалар билан юзими
силаб уйғотди. Эрка-
лаиб кўзимни оч-
май... Ух, ишга бориш
керак. Ҳар гапидек
оч-наҳор эшикка оти-
лишни кўзлайман. Йўқ.
Фаршам лутфи-га-
рам билан эрталабчи,
насибамни алла қачон
тайёрлаб қўйган экан.

Қизик, доим пала-пар-
тиш ётадиган қийм-
лар ҳам саранжом-са-
ришта ҳолда турибди,
юзи доғ-дугдан ари-
малдиган туғилм ҳам
топ-тоза, мен ҳайрон

бўлгучча бўлмай фа-
риштам назокат билан
қўлимга чой тутказ-
ди...

Станогим гириллай-
ди. Деталь йўнаман.
Қизик, ишонасизми,
фаршам шундоқ ста-
ногим тепасида майна
жылмайиб, ишмини ку-
затаётгандек туюлади.

Унга сари илҳом билан
уйлайди. Чанг босиб
пала-партиш ётадиган
қиймларини ёд билан
терилган, артилган,

оқди. Чинидек тоза
уй дилимни бир хуш-
уд қилса, мендан
ҳол-аҳвол сўраётган
фаршамнинг меҳри-
бонлиги икки бор хуш-
уд қилди.

Телевизорда футбол,
тўралардек креслога
қўшиб ўйна томоша
қиламан, фаршам
ёнимда, қўйил қўғур
шу қадар тўқ, шу ка-
дар ботамни асти қў-
лерида, бейхитёр кў-
шини айтнинг келади.

Уйку босиб, туша-
ли кўзлайман. Йўқ,
фаршам дарсхонага
уйлайди. Чанг босиб
пала-партиш ётадиган
қиймларини ёд билан
терилган, артилган,

бахтиёр оила ҳусусида
ҳикоя қилади. Мо-
да оқталганга кетганда
у келгусида туҳумлар
ни босиб ётиш ва бо-
ша ташвишларини нар
ўз зиммасига олади.

Бирорта фалокат
юз берса ота-оналар
ўз аводларининг ҳаё-
ти учун жон бериб,
жон олишад. Мабо-
дирота ундаги пала-
партиш олинга ҳаракат
қилиб кўриниш, бало-
га қоласиз. Қаердан-
дир унч келган зар-
галдоқлар сизга қанот
урди, тирилайди, юзи-
гизга чанг солади, бо-
лишни жонжаҳд бил-
лан ҳимоя қилди.

Заргалдоқ мушукдек
миёвлаб, борлигини бо-
лишни дилини ўнгиром
этиш ва ин қуриш тер-
риториясини ағдлаш
билан тугалланади.
Бу ҳоҳ май ойининг
ўрталарига тўғри ке-
лади.

Палапартиш туҳум-
дан янги очиб чиқан-
да кулранг-сарик, кал-
та ва қалин нар бил-
лан қопланган бўлади.
Бу пайтда уларнинг
териси пушти рангли,
огиз бўлиши қизилиб
бўлади, аста-секин у
қизилга айланади. Ёш
палапартишнинг кенг
напаксиз ва бургутни-
кидек ағдланган тирноғи
қилиқни ўнгиром тар-
тиди. Қўшчалар тез у-
лагди.

Одатда у санкизи-
чи ёки ўз тўғизинчи
кунни қўшчалар қанот-
ларини ёлиб, бир шох-
дан иккинчисига, бир
даракдан бошқасига
қўлга бошлайди. Бу
мустақил ҳаётнинг
бошланғич бўлиб,
улар ўрмонлардан
қанчадан-қанча қўр-
ларини қуриштилади,
халқ ҳўжасига фой-
да келтиришарди.

Халқ орасида зар-
галдоқлар ҳақида хил-
ма-хил афсоналар бор.
Шарқ халқлари заргал-
доқни гўзал қизлар-
нинг ҳомийси сифати-
да ҳурмат қилишарди.
Ҳа, заргалдоқ мана
шундай хосиятми қўш!

Х. ҲАКИМОВ.

ШИНГИЛ
МАСЛАҲАТ
◆ Чойнак ва пиёла-
ларга унбоқ қолган чой
доғини оқ сиркага на-
манган латта билан ар-
сангиз доғ тез кетеди.

◆ Ювилган кир ша-
бадада қанча кўп турса,
шунча яхши деб ўйла-
шад. Дорда узок или-
ниб турган ҳар қандай
матонинг иллари қўзи-
либ, тез сузилган. Шун-
нинг учун ювилган кир
қуриши билан киғиб
олинмиш зарур.

Х. РАСУЛОВ.

ди. Ловия сабзининг
устига сепилди.

Картошка паловда
эса ёндоқдан каттароқ
ҳақмдаги картошка 5
минут пиздоғда қуви-
рилади. Шундай қилиб
се картошка эзил-
иб кетмайди. Палос кўрим-
ли, хўшхўр бўлади.

Ловия палов ҳам шу
тарзда тайёрланади.
Бунда сабзи қовирмай

босилиб, қолган туз ва
сув солинади. 10—15
минут дам еган нўхатли
паловини дастурхонга
тортаверми мумкин.

ХОНГУЛ: — Иккинлар ичда холдор ўзимиз.
ТУЛКИБОВ: — Мен айёр эмасман, қарасда
тинчгина яшайман.

Р. Зағрадинов фотоси.

НОН ҲАҚИДА РИВОЯТЛАР

ОНА СУТИ ОҒЗИДА...

Бир доно ота фар-
зандини тергаб-тергаб
нон увоқларини ердан
олдирибди. Бу ҳоли
қўрган бир киши де-
ди:
— Ҳали она сuti

оғиздаги болани бун-
чалик тергаб шартми?
Катта бўлса ўрганади.
— У пайтда кеч бў-
лади. Ҳар нарсани бо-
лалидан ўргатиш маъ-
қул, — деди доно
ота.

Шундан буён ҳар
бир киши болаларни
кичиклигидан жонини
эъзозлашга ўргатиб ке-
лар экан.

Х О М О Л М А

Бир дехқон хотини
уй-рўзгор ишларини
унчалик эппай олмас
экан. Ҳатто ёлган нони
ё таъмсиз, ё кўйиб
қолар экан. Унинг эри
«қачонгача ўрганмай-
сан» деб бир неча бор
айтса ҳам, хотини ҳеч
ўргатмабди.

Қушлардан бир қуши
хотини ҳомилдор бў-
либди. У олма егисин
келибди. Бироқ эри
унга хош олмани олиб
борибди.

— Бу нима қилга-
нингиз, хом олмани
ким ейди, — деди
ақинқилиб.

— Қандай? — деб
ди дехқон. — Ахир
мен доим пишган бут-
дан келтирардим у,
лекин хош нон ердим.

Дехқон хотини уял-
ганидан нидамасдан
қолибди. Аммо шу
қундан бошлаб хотини
ширин нонлар ёпади-
ган бўлибди.

Раҳим КОДИРОВ
тайёрлаган.

кулогимга фаршам-
нинг «Дарс қилмай-
сизми!» деган гапи ча-
линади. Дарвоқе, се-
сия яқин. Китоб қа-
рашга эса тоқат ҳам,
ҳафсала ҳам йўқ. Қай-
сарлигим тутайди, фа-
риштаминг меҳри-
нгизга бунга йўл қўй-
майди. Бошда шунча-
ки, кейин илҳом билан
мутолаага бериларман,
фаршамга чойлаб
чой, қачмондан оқ
канд, ёнимда фарш-
там...

◆ Китобларга кўми-
либ диплом ишмини
ёзайман. Ёнимда фа-
риштам, энди у икки
кишини эркалайди,
суяди. Каравотчада ёт-

ган ўғилчам уни ме-
дан қизганиб, гоқ-гоқ
йиғлаб тўполон қута-
ради. У эса енгил қа-
нот қониб унга парво-
на бўлади. Сунгра ел-
каларимда унинг нозик
қўлларини ҳис қила-
ман. Седзи чарча-
ганини... Ҳозир чарқоқ
ёзилди.

Тоғ. Фаршам енгил
ёниб уйғотди. Серма-
мун, сермамо
муҳаббатга тўлиқ япти
қушим бошладим.

Эҳ одамлар, фарш-
таини кўндан қидир-
манг, у ёнингизда чарх
уриб юрибди, дегим
келади бейхитёр.

Нормурод
НОРҚОБУЛОВ.

• Наботот-ҳаёт манбаи

БОТҚОҚ САРВИСИ

Сарв дарахти дунё-
даги ўсимликлар ора-
сида энг гўзал ва хуш-
маъза ҳисобланади.
Шарқ шоирлари газал-
ларида гўзал қизлар
нинг қоматини қўйи-
ча ана шу дарахтга
қиссалашарди ҳам бе-
яси эмас.

Вотқоқ сарвиси Ши-
молий Америка ва
Жанубий Шарқий Осиё
мамлакатларида таби-
ий ҳолда ўсади. Унинг
бўйи 50 метр, танаси-
нинг йўғонлиги эса 2

метргача боради. Да-
рахтининг қобити тўқ
қизил, ёғоч қисми са-
фари рангли бўлади.
Ёғоч қисми, сўзда
чилимайди. Шу са-
бабли ҳам у темир йўл
шпаллари, бочкалар
яшалиб ва бинокорли-
да кенг қўлланилади.

Сарв ўсимлиги асо-
сий илдиридан ташка-
ри ҳаво илдириларига
ҳам эга. У ҳаво илди-
риларига орқали тўпроқ-
дан озуқаларини
ҳаводан олади. Шу са-

бабли янгида барпо
этилган қаналар ва
қўшлар бўйига сарв
дарахтини ўтказиш
яхши натижа беради.

Самарқанд, Фарго-
на, Андижон ва Тош-
кентдаги уруғ бери-
дан натта сарв дарах-
тидан самарали фой-
даланиб, бу қимматли
ўсимлиқни республика-
мизда кўпайтириш за-
рур.

К. ОРИФХОНОВ,
биология фанлари
кандидати.

ЧИВИН
БАҲОНА...
(ҲАЗИЛ)

Соқийов пешонасига
қилиб қўйиб, эндики
найзасини санча бош-
лаган чивинини маҳл би-
лан елиб ҳайдарган,
қизларини ола-қўла қи-
либ тўғиллади:

— Лаънат чивини, ўзи
зигирда-ю, турган би-
гани зарар. Чаққан
пайтда хоншў невоизи
билан гиғиллаб келиб
қаққиди. Мабо-д, бунин
чивини сендан ўрганма-
ганим, хотин!

◆ Қим билсин, дара-
си, балки гиғиллашсин
мендан, чаққини сиз-
дан ўргангандир.

Х. МАНСУРОВА.

ШИНГИЛ
МАСЛАҲАТ
◆ Чойнак ва пиёла-
ларга унбоқ қолган чой
доғини оқ сиркага на-
манган латта билан ар-
сангиз доғ тез кетеди.

◆ Ювилган кир ша-
бадада қанча кўп турса,
шунча яхши деб ўйла-
шад. Дорда узок или-
ниб турган ҳар қандай
матонинг иллари қўзи-
либ, тез сузилган. Шун-
нинг учун ювилган кир
қуриши билан киғиб
олинмиш зарур.

Х. РАСУЛОВ.

ди. Ловия сабзининг
устига сепилди.

Картошка паловда
эса ёндоқдан каттароқ
ҳақмдаги картошка 5
минут пиздоғда қуви-
рилади. Шундай қилиб
се картошка эзил-
иб кетмайди. Палос кўрим-
ли, хўшхўр бўлади.

Ловия палов ҳам шу
тарзда тайёрланади.
Бунда сабзи қовирмай

босилиб, қолган туз ва
сув солинади. 10—15
минут дам еган нўхатли
паловини дастурхонга
тортаверми мумкин.

ХОНГУЛ: — Иккинлар ичда холдор ўзимиз.
ТУЛ

ЯВРБ, 1981 й.	Р — 07414.	Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг нашриётининг	Меҳнат Қизил Байроқ	орденли босмахонаси	Тошкент шаҳри.	Р 2504	Ушбаев 64001
---------------	------------	---	---------------------	---------------------	----------------	--------	--------------